Dosarul: nr.2ri-318/24(2-18189215-02-2ri-17062024)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător - N. Șova

D E C I Z I E

19 septembrie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componența sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii Andrei Cașcaval și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea înaintată de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** cu privire la validarea popririi şi încasarea de la terțul poprit SRL ”*****” a sumei în mărime de 70000 lei, cu titlu de datorie, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 24 noiembrie 2022, administratorul insolvabilității SRL ”*****” ***** a înaintat cerere cu privire la validarea popririi şi încasarea de la terțul poprit SRL ”*****” a sumei în mărime de 70000 lei, cu titlu de datorie.
2. În motivarea cererii a indicat că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 martie 2019 a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SRL ”*****”, în calitate de administrator al insolvabilității fiind desemnat administratorul autorizat *****.
3. Comunică că, conform datelor din evidența contabilă a SRL ”*****”, la 03 iulie 2017 prin ordinul de plată nr.63 debitorul a transferat SRL ”*****” suma de 70 000 lei, cu destinația plății pentru servicii, utilaje.
4. Notează că, terțul poprit nu a prestat servicii sau utilaje în sumă transferată nu au fost livrate de SRL ”*****” către SRL ”*****”, de asemenea, nu a fost restituită de terțul poprit în adresa debitorului suma de 70000 lei, figurând în evidența contabilă a SRL ”*****” ca datoria pârâtului față de reclamant.
5. Conform prevederilor art.126 alin.(1) și (3) al Legii insolvabilității în adresa

terțului poprit la 31 octombrie 2022 a fost expediată o somație prin care a fost înștiințat cu privire la înființarea popririi, acordând terțului poprit termen de 5 zile din data recepționării somației pentru restituirea sumei. Somația a fost recepționată la 07 noiembrie 2022 însă, nu a îndeplinit obligația de achitare a sumei.

6. Astfel, solicită admiterea cererii de validare a popririi și încasarea sumei de 70000 lei din contul SRL ”*****” în beneficiul SRL ”*****”.

7. La data de 15 noiembrie 2023, avocatul ***** în interesele terțului poprit SRL ”*****” a formulat o cerere cu privire la aplicarea excepției de tardivitate a cererii de validare a popririi și încasare a datoriei.

8. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, s-a admis cererea depusă de avocatul ***** în interesele terțului poprit SRL ”*****” privind excepția de tardivitate a cererii înaintate de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** cu privire la validarea popririi şi încasarea de la terțul poprit SRL ”*****” a sumei în mărime de 70000 lei, cu titlu de datorie, ca fiind întemeiată.

9. S-a respins cererea înaintată de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** cu privire la validarea popririi şi încasarea de la terțul poprit SRL ”*****” a sumei în mărime de 70000 lei cu titlu de datorie, ca fiind tardivă.

10. S-a desființat poprirea înființată de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** față de terțul poprit SRL ”*****” în sumă de 70000 lei cu titlu de datorie.

11. La data de 18.04.2024, administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii privind excepția de tardivitate.

Argumentele părților:

12. În motivarea cererii de recurs, a indicat recurentul că, nu este de acord cu încheierea instanței de fond, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării.

13. Relevă că, conform prevederilor art.126 alin.(3) Legea insolvabilității, administratorul insolvabilității a înaintat somația din 31.10.2022 prin care terțul SRL ”*****” a fost înștiințat cu privire la înființarea popririi, acordând terțului poprit termen de 5 zile din data recepționării somației pentru restituirea SRL ”*****” a sumei de 70000 lei. Somația a fost recepționată de către SRL ”*****” la 07.11.2022.

14. Indică că, potrivit cererii privind excepția de tardivitate înaintată de SRL ”*****”, s-a invocat ca temei de tardivitate încălcarea de către SRL ”*****” a termenului general de prescripție de 3 ani stabilit de art.267 (391) alin.(10 Cod civil.

15. Susține că, termenul general de prescripție nu a fost încălcat la înaintarea cererii de validare a popririi către SRL ”*****” privind încasarea sumei de 70000

lei.
16. Menționează că, cererea de validarea popririi cu solicitarea încasării de la SRL ”*****” a fost înaintată în instanța de judecată la 24.11.2022 în cadrul termenului de 3 ani, și anume indicând perioadele: 17/22.10.2019-16.03.2020-153 zile; 17 martie 2020-15.05.2020 perioada de suspendare a termenului de prescripție, conform Hotărârii Parlamentului RM nr.17.03.2020 și perioada 16.05.2020-24.11.2023-923 zile (2 ani și 193 zile, ceea ce în total constituie 2 ani și 346 zile.
17. Susține că, referirea terțului poprit în cererea privind excepția de tardivitate la prevederile art.108 alin.(4) Cod fiscal este nejustificată.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

18. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.
19. La caz, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, a fost contestată cu recurs la data de 18.04.2024, astfel încît, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că, recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

20. Analizând legalitatea și temeinicia încheierilor contestate, prin prisma argumentelor invocate în recurs în cumul cu materialele pricinii, Colegiul civil consideră că, recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din următoarele considerente.

21. Conform art.1 alin.(4) din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.
22. Conform prevederilor art.423 alin.(1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părți şi de ceilalţi
participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.
23. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.
24. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

25. Potrivit art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.
26. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.
27. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.
28. În temeiul art.9 alin.(1) și (2) CPC, instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.
29. Colegiul constată că în temeiul art.10 alin.(1) şi (3) CPC, sancţiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum şi în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancţiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanţei judecătoreşti, ale participanţilor la proces, cât şi ale persoanelor legate de activitatea acestora şi, în dependenţă de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligaţia de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătoreşti, în alte măsuri prevăzute de lege.
30. Conform prevederilor art.27 alin.(1) CPC, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.
31. În conformitate cu prevederile art.186^1 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

32. Conform art.267 alin. (1) Cod Civil (în vigoare pînă la 01 martie 2019), termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.
33. Potrivit art.272 Cod Civil (în vigoare pînă la 01 martie 2019) stipulează că, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune, iar dreptul la acţiune se naşte la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.
34. Conform art.126 alin.(1) al Legii insolvabilității, sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele băneşti în numerar şi fără numerar, în monedă naţională şi în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sunt datorate debitorului ori sunt deţinute în numele său de un terţ sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deţinute de un terţ în numele lui şi creanţa cu termen ori sub condiţie. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decât după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiţiei.
35. Potrivit art.126 alin.(2) al Legii insolvabilității, poprirea se înfiinţează prin somaţie a administratorului insolvabilităţii/lichidatorului şi se comunică terţului menţionat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului.
36. În temeiul art.126 alin.(11) al Legii insolvabilității, dacă din probele administrate rezultă că terţul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanţa de insolvabilitate va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terţul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desfiinţarea popririi. Poprirea înfiinţată asupra unei creanţe cu termen sau sub condiţie poate fi validată, dar hotărîrea nu poate fi executată decît după ajungerea creanţei la termen sau la data îndeplinirii condiţiei, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadenţă, cît şi pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-şi efectele numai la data cînd sumele devin scadente.
37. În speță, Colegiul civil a stabilit că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 14 martie 2019, a fost admisă cererea introductivă depusă de SRL ”*****” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de întreprindere, cu desemnarea în calitate de administrator a insolvabilității *****, deținătoarea autorizației nr.101 din 14 ianuarie 2015. Iar, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău/sediul central/ din 22 ianuarie 2020, a fost confirmat planul procedurii de restructurare a SRL ”*****”, IDNO - *****, cu sediul în *****, MD2004, acceptat de adunarea creditorilor conform procesului verbal din 29 noiembrie 2019, a fost confirmat în funcţia de administrator al insolvabilităţii S.R.L. „*****” pe perioada planului procedurii de restructurare a SRL ”*****” -

*****, deținător al autorizației nr. 101 din 14 ianuarie 2015, cu drepturile şi obligaţiile prevăzute la art.211 din Legea insolvabilităţii (f.d.5).
38. La 24 noiembrie 2022, administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** s-a adresat cu cerere cu privire la validarea popririi şi încasarea de la a sumei în mărime de 70000 lei cu titlu de datorie.
39. Din materialele cauzei se atestă că, prin ordinul de plată nr.63 se atestă că, SRL ”*****”a transferat către SRL ”*****” suma de 70 000 lei cu destinația plății pentru servicii (f.d.6).
40. La data de 31.10.2022, administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** a expediat în adresa terțului poprit SRL ”*****” somația, care a fost recepționată de către ultimul la data de 02.11.2022 (f.d.8, 8-verso).
41. În formula expusă, Colegiul civil observă că, prima instanță corect a apreciat faptul că, dreptul la acțiune al SRL ”*****” de a pretinde sumele de bani datorate în baza ordinului de plată nr.63 a luat naștere la data de 03.07.2017.
42. În ordinea celor expuse, Colegiul civil conchide că, instanța de fond just a concluzionat că, termenul de prescripție în interiorul căruia SRL ”*****” putea pretinde returnarea pretinsei sume de 70000 lei de la SRL ”*****” a expirat la 03.07.2020, iar cererea de validare a popririi și încasarea acestei sume a fost depusă în instanță la 24.11.2022, adică cu mai mult de 2 ani, de la termenul limită, care s-a scurs în acest caz în interesul SRL ”*****”.
43. Distinct de cele constatate, chiar dacă dreptul la acțiune ar fi apărut din data preluării administrării întreprinderii de către administratorul autorizat, desemnat în baza hotărârii instanței de insolvabilitate din 14.03.2019, termenul de prescripție de 3 ani a expirat la 14.03.2022, cererea de validare a popririi fiind depusă abia la 24.11.2022.
44. Așadar, cu referire la normele precitate, Colegiul civil notează că, administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** a omis termenul general de prescripție, înaintând cererea cu privire la validarea popririi şi încasarea de la terțul poprit SRL ”*****” a sumei în mărime de 70000 lei, cu titlu de datorie abia la data de 09.12.2022.
45. Or, termenul de prescripţie este instituit de legiuitor pentru a sancţiona pasivitatea şi neglijenţa titularului de drepturi care prin inacţiunea sau neglijența sa omite să se adreseze în termen în instanţa de judecată în vederea apărării drepturilor sale. Astfel, fiind important a se respecta termenul de prescripţie, pentru a preveni eventuale efecte/consecinţe negative ale unei acţiuni depuse tardiv şi anume: dificultatea administrării probelor în cazurile devenite litigioase cu mult timp în urmă, nesiguranţă şi incertitudine în ceea ce privește circuitul civil în general, precum şi punerea persoanelor obligate în imposibilitatea de a executa anumite obligaţii pe care nu le aveau în vedere, datorită scurgerii unei perioade prea mari de timp.

46. În așa mod, Colegiul reține drept întemeiate concluziile instanței de fond privind admiterea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate și respingerea cererii cu privire la validarea popririi şi încasarea datoriei ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.
47. Colegiul reiterează că, potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție sine qua non a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 CPC. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 CPC.
48. În această ordine de idei, Colegiul notează că, instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea şi succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat.
49. Instanța reține în acest sens că respectarea principiului preeminenței dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în sensul art.6 par.(1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăților Fundamentale (Roşca c. Moldovei, nr.6267/02 din 22.03.2005, par.24, f.d.28).
50. Inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
51. Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.
52. Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție şi practica internațională, reieșind din cele expuse mai sus, dat fiind că, încheierea primei instanțe este întemeiată, iar argumentele recurentului sunt nefondate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat şi a menține încheierea instanței de fond.
53. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,
-

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, *****.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 03 aprilie 2024, emisă în cauza civilă, la cererea înaintată de administratorul insolvabilității SRL ”*****”, ***** cu privire la validarea popririi şi încasarea de la terțul poprit SRL ”*****” a sumei în mărime de 70000 lei, cu titlu de datorie.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Andrei Cașcaval

Dorin Dulghieru